

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060204

DOM
2013-12-16
Stockholm

Mål nr
P 10315-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-10-31 i mål nr P 2355-12, se bilaga

KLAGANDE

G H

Ombud: Advokat A W

MOTPART

1. G K

2. E S

3. M S

Samma adress som 2

4. MS

5. Samhällsbyggnadsnämnden i Tjörns kommun

SAKEN

Bygglov för verksamhetsbyggnad på fastigheten X i Tjörns kommun

Dok.Id 1110204

Postadress

Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 16

Telefon

08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

08-561 675 59

Expeditionstid

måndag – fredag
09:00-15:00

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avvisar den av G H åberopade bevisningen i form av vittnesförhör.
 2. Mark- och miljööverdomstolen avslår G H:s yrkande om sammanträde och syn.
 3. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom och Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 29 maj 2012 (dnr 403-33930-2011, 403-33936-2011 och 403-35589-2011) undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Samhällsbyggnadsnämndens i Tjörns kommun beslut den 19 oktober 2011, § 300, i den del det avser bygglov och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning i den delen.
-

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Tjörns kommun (nämnden) beslutade den 19 oktober 2011 att med stöd av 8 kap. 11 och 16 §§ i den numera upphävda plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, bevilja G H rivningslov för rivning av magasinsbyggnad och bygglov för uppförande av verksamhetsbyggnad på fastigheten X i Tjörns kommun. Sedan närboende överklagat beslutet i den del det avsåg bygglov upphävde Länsstyrelsen i Västra Götaland (länsstyrelsen) beslutet i den delen den 29 maj 2012. Efter att G H överklagat länsstyrelsens beslut avslog mark- och miljödomstolen hennes överklagande genom dom den 31 oktober 2012. G H har nu överklagat mark- och miljödomstolens dom.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

G H har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja mark- och miljödomstolens dom och att nämndens beslut att bevilja rivningslov och bygglov ska gälla. Hon har också åberopat vittnesförhör med arkitekten **T S** samt begärt att syn ska hållas på platsen och att målet ska avgöras efter muntlig förhandling.

G K, MS, M S och **E S** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom, liksom att den åberopade bevisningen ska tas upp och att muntlig förhandling ska hållas.

Nämnden har tillstyrkt bifall till överklagandet och har inte haft något emot att syn hålls på platsen och att målet avgörs efter sammanträde.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

G H har till stöd för sitt överklagande anfört vad hon anförde i mark- och miljödomstolen med bl.a. följande tillägg och förtydliganden. Den 19 oktober 2011 beviljade nämnden bygglov för nybyggnation på såväl **Y** som på

X. Efter att arkitektritningar tagits fram för nybyggnation på Y anlidade hon arkitekten T S för att denne skulle ta fram ett förslag på en byggnad till hennes fastighet. Vid framtagande av förslaget följde T S riktlinjerna i gällande plan och utgick från den form på byggnationen som använts för Y. Byggnaden på Y och förslaget på byggnad till hennes fastighet är relativt lika i fråga om yta och höjd samt placering av fönster, dörrar och balkonger m.m. Trots att hon har efterfrågat en förklaring har hon inte fått besked om varför hennes ansökan om bygglov har ansetts vara planstridig medan grannens byggnad på Y inte har bedömts vara det. Till skillnad från vad länsstyrelsen spekulerar i ska den byggnad som ska uppföras på hennes fastighet användas i verksamhet och inte som bostad. Hon har två söner, B H och M H. B H bedriver sedan ca 30 år företaget B:s J och F i Stenungsund. Bland de fiskeredskap som B H säljer finns skrymmande produkter som hummertinor, krabburar och kräftburar. Detta och mycket annat avser B H att dels lagra, dels via internet försälja från kontor i den nyuppförda byggnaden. M H bedriver verksamhet inom fastighetsbranschen och musikbranschen och avser att bedriva en del av sin verksamhet från lokaler i den byggnad som ska uppföras på fastigheten. M H avser att för sin musikverksamhet använda delar av verksamhetslokalen som arkiv för originalinspelningar.

MS, M S och **E S** har till stöd för sin inställning anfört bl.a. följande. Byggnaden är med sin storlek, planlösning och exteriör att betrakta som en bostadslösning och inte som en verksamhetsbyggnad enligt detaljplanens intention. Byggnaden på Y byggdes 1923 och nyttjades ursprungligen som sillsalteri/konservfabrik. Byggnaden har nu ersatts med en ny byggnad i samma storlek och av liknande karaktär.

G K har till stöd för sin inställning anfört bl.a. följande. Ansökan avser en betydligt större och framför allt högre byggnad än den befintliga. Den skulle sätta en högst påtaglig och i hennes ögon icketraditionell och icke önskvärd prägel på denna del av berget och dess vida synliga strandlinje.

Nämnden har till stöd för sin inställning anfört bl.a. följande. Nämnden har prövat ansökan om bygglov för industri- och lagerbyggnad som ett självständigt ärende och funnit ansökan vara planenlig. Länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen har i sin prövning vägt in såväl tidigare ansökan som sökandens önskemål om framtida användning. Det bedöms rimligt att ärendet prövas enbart utifrån aktuell ansökan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan om bygglov

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska tillämpas i målet.

Enligt 9 kap. 30 § PBL ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan om vissa förutsättningar är uppfyllda. I prövningen av bygglov enligt PBL ingår bl.a. att utformningen av den byggnad för vilken bygglov söks ska uppfylla vissa krav. Det är bl.a. fråga om krav på att byggnaden ska vara lämplig för sitt ändamål och att den ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (se 9 kap. 30 § första stycket 4 och 8 kap. 1 § PBL).

Frågor om bl.a. tillgänglighet ska alltså enligt PBL prövas vid bygglovsprövningen. Så var inte förhållandet enligt ÄPBL. Nämnden har här felaktigt tillämpat ÄPBL och samtliga förutsättningar för att bevilja bygglov enligt PBL har därför inte prövats av nämnden. Målet ska på grund av detta återförvisas till nämnden för prövning av ansökan enligt PBL.

Frågan om bevisning m.m.

Mark- och miljööverdomstolen har i beslut den 8 juli 2013 avvisat bevisning i form av vittnesförhör med T S och syn åberopad av G H har nu på nytt åberopat samma bevisning och begärt att Mark- och miljööverdomstolen ska hålla sammanträde i målet.

Det av G H åberopade vittnesförhöret behövs inte som bevisning. Bevisningen ska därför avvisas (5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och

miljödomstolar jämförd med 23 § första stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden och 35 kap. 7 § rättegångsbalken).

Mot bakgrund av utgången i målet finner Mark- och miljööverdomstolen att sammanträde och syn inte behövs. G H:s yrkande därom ska därför avslås.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Ulla Bergendal, tekniska rådet Maria Lotz, hovrättsrådet Åsa Marklund Andersson och tf. hovrättsassessorn Erika Enlund, referent.

Föredragande har varit David Sandberg

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-10-31
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr P 2355-12

KLAGANDE
G H

Ombud: Advokat A W

MOTPART

1. G K

2. E S

3. M S

Samma adress som 2

4. MS

5. Samhällsbyggnadsnämnden i Tjörns kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 29 maj 2012 i ärende nr 403-33930-2011, 403-33936-2011 och 403-35589-2011, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för verksamhetsbyggnad på fastigheten X, Tjörns kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 214922

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00

YRKANDEN M.M.

G H har yrkat att länsstyrelsens beslut upphävs och att Samhällsbyggnadsnämndens beslut att medge bygglov fastställs. **G H** har som grund för yrkandet anfört i huvudsak följande.

Enligt henne så har de två personer som fattat beslutet om att bygglovets skall upphävas lagt alldeles för mycket egna subjektiva aspekter till grund för sin bedömning. Kommunens handläggare har under flera månaders tid kommunicerat med henne om ansökan och utseendet av den nya byggnaden. Hon har reviderat ansökan flera gånger så att byggnadens såväl exteriört som interiört skulle följa detaljplanen samt att byggnaden skulle passa in i den befintliga byggnationen på Klädesholmen.

För såväl henne som kommunen så är det viktigt att byggnaden inte i alltför stor del avviker från övrig bebyggelse som kommunen medgivit bygglov för på Klädesholmen. Såväl kommunen som hon anser att de ritningar som hon efter flera revideringar fått bygglov för följer detaljplanens intentioner och kommunens policy samt att byggnaden inte avviker från de andra bygglov som kommunen beviljat.

Trots att hon ostridigt följer detaljplanen och trots att hon reviderat ritningarna flera gånger för att kommunen haft krav på att den nya byggnaden skall uppfylla de krav som kommunen ställer på utformning av nya byggnader kom länsstyrelsen mycket förvånade enligt hennes uppfattning att fatta beslut om att bygglovets skall upphävas.

Enligt henne är det mest märkliga vilken grund som länsstyrelsen har för sitt beslut då länsstyrelsen synes göra ett eget "tyckande". Enligt henne måste det kunna ställas mycket högre krav på grunderna för ett beslut från länsstyrelsen än att länsstyrelsen bara anger:

- a. att ritningarna "...skenet av att vara ritningar för en privat flerfamiljsbostad alternativt enfamiljsbostad".
- b. att länsstyrelsen "...ställer sig frågande till behovet av fyra toaletter med dusch...".
- c. "att byggnaden är identisk i båda ändar",

- d. "att byggnaden utformats med två entrédörrar"
- e. "att den första bygglovsansökan som inlämnades till kommunen avsåg ett bostadshus".

Hon anser att det är riktigt oroande att personer som beslutar om huruvida byggnation skall få ske eller ej uppenbart enbart grundar sitt beslut på, som hon uppfattar det, egna subjektiva bedömningar. Om hon eller annan fastighetsägare, oavsett i vilken kommun fastigheten är belägen, inte utnyttjar i enlighet med detaljplanen och eller i strid med bygglovet kan kommunens med stöd av PBLs regelverk agera.

Det är korrekt att hon hösten 2010 inlämnade en ansökan om byggnadslov för uppförande av ett bostadshus på fastigheten för att hon fått uppfattningen, utifrån hur flera av magasinerna på Klädesholmen används. Efter kommunikation med kommunen fick hon dock klart för sig att trots vetskapen om hur flera av magasinerna används så var det inte aktuellt för henne att kunna få byggnadslov för uppförande av ett bostadshus på fastigheten. Med det beskedet lät hon sig då nöjas och kom istället att ta fram ritningar för att kunna uppföra en byggnad som stämmer överens med gällande detaljplan. Efter revideringar kom bygglov senare att beviljas.

Länsstyrelsen synes uppenbart vara av den uppfattningen att om någon givit in en bygglovsansökan och i den angivit något (som står i strid med en detaljplan) så lever den tidigare ansökan med för framtiden. Enligt henne är det mycket förvånade att länsstyrelsen ens tar upp kommentaren angiven under punkt "e" ovan som grund för sitt beslut.

Varje övrig punkt (=a - d) ovan som länsstyrelsen har som grund för sitt beslut vilar enligt hennes uppfattningen inte på någon rättslig grund utan är enbart ett subjektivt eget tyckande. Är det länsstyrelsens som skall göra bedömning huruvida en industribyggnad/kontor/ett förråd skall få ha 2, 3 eller fyra toaletter? Är det länsstyrelsen som skall avgöra huruvida det skall få finnas duschar? Ostridigt följer bygglovsritningarna detaljplanen. Om kommunen hade velat begränsa installationer av toaletter och duschar hade kommunen lätt kunnat ange det i detaljplanen.

De skäl som länsstyrelsen anger, (=punkterna a - d ovan) är enligt hennes uppfattning absolut inte sådana att de strider mot gällande detaljplan.

Om länsstyrelsen nu tycker att det är så förfärligt med den byggnation som hon önskar göra på fastigheten synes det egendomligt att länsstyrelsen inte agerar mot det bygglov som kommunen beviljade samma dag, d v s den 19 oktober 2011, för fastigheten Y. På de ritningar som kommunen beviljade bygglov på så finns det inritat fyra toaletter och två duschar. Hon undrar om det är länsstyrelsens uppfattning att fastighetsägarna av fastigheten Y har mer behov av toaletter och mer behov av duschar än vad hon har?

Hon undrar hur det är ställt med likställighetsprincipen när länsstyrelsen uppenbart anser att det är OK vad grannfastighetens ägare företar sig men det inte är OK vad hon företar sig.

Förslaget på hur den nya byggnaden ska vara inredd bygger bl.a. på att såväl hon som hennes söner, som båda är egna företagare, ska nyttja byggnaden som verksamhetslokaler.

Mot bakgrund av att länsstyrelsen, enligt hennes klara uppfattning, synes gjort en subjektiv bedömning som enligt henne saknar stöd i PBL och då bygglovet följer PBL, på samma sätt som gäller för det beviljade bygglovet för fastigheten Y skall länsstyrelsens beslut undanröjas och det beviljade bygglovet stå fast.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har gått igenom handlingarna i målet och kommit fram till att det inte finns några skäl att ändra länsstyrelsens beslut. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 21 november 2012.

Patrick Baerselman

Hans Ringstedt

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Patrick Baerselman, ordförande, och tekniska rådet Hans Ringstedt. Föredragande har varit beredningsjuristen Eva Högmark.